

„Cale więc nasze dzisiejsze zapotrzebowanie budżetowe na inwestycje (192 miliardów), oraz część wydatków administracyjnych (na założenie państwa), to jest około połowa niedoboru teoretycznego i praktycznego mogą być pokryte kredytem zagranicznym. Pożyczka taka zagranicą spełni podwójne zadanie: z jednej strony da nam środki na zaspokojenie potrzeb gospodarczych, z drugiej zaś równocześnie dostarczy nam obrót gospodarczy nowych kapitałów, których brak odczuwamy dotkliwie nie tylko przy nowych inwestycjach, ale i w obrocie, a którego nie może pokryć druk polskiej marki. To bowiem drogą nie powiększymy materialnej wartości w kraju, lecz doprowadzimy do spadku marki i wzmocnienia drożyzny.

Warunkiem otrzymania kredytu zagranicznego — powołując się na Michałki — jest zaniechanie granicy do nas, do naszego rządu, do ludu i stabilności gospodarczych stosunków.

Za przyczynę deficytu kolejowego uważa dr Michałki następujące okoliczności: 1) Brak wspólnej, jednolitej organizacji kolejnictwa. Mamy trzy odrębne systemy: a) i b) przewoźników, c) przewoźników, d) przewoźników, e) przewoźników, f) przewoźników, g) przewoźników, h) przewoźników, i) przewoźników, j) przewoźników, k) przewoźników, l) przewoźników, m) przewoźników, n) przewoźników, o) przewoźników, p) przewoźników, q) przewoźników, r) przewoźników, s) przewoźników, t) przewoźników, u) przewoźników, v) przewoźników, w) przewoźników, x) przewoźników, y) przewoźników, z) przewoźników.

„Nie mogę tu — kończył dr Michałki — w szczególności wchodzić. Konieczną uwagę: bez uzbrojenia gospodarki kolejowej mowy niema o uzdrowieniu budżetu i wprowadzeniu nowej, zdrowej waluty.

Szkolnictwo polskie na Pomorzu

Wyszedł z druku zeszły II. statystyki szkolnej, wydawanej przez Główny Urząd statystyczny pod redakcją Ign. Weinfeldta i Stefana Szulca. Zeszły zawiera ciekawe dane o szkolnictwie powszechnym według stanu z 15 stycznia 1921 roku. — W tym czasie województwo pomorskie liczyło ogółem 1.600 szkół powszechnych, w tem czynnych 1.407, nieczynnych zaś 193. Tak duża liczba szkół nieczynnych wynika prawdopodobnie głównie z dotkliwego braku sił nauczycielskich. Częściowo „policono, jako nieczynne szkoły, które nie nadesłały sprawozdania statystycznego.

Nauczycieli czynnych było w województwie pomorskim 2.163, w tem zaledwie 33 proc. kobiet. Na jedną szkołę przypada zaledwie 1.5 nauczyciela. Ponieważ zaś uczniów w wymienionych czynnych szkołach było ogółem 133.363, przeto na jednego nauczyciela wypadło blisko 7 uczniów. Wśród uczniów 76 procent przynależało do narodowości polskiej. Najwięcej uczniów Polaków było w powiecie gdańskim (57.6 procent) i gdańskim (57.6 procent). Zaledwie 12 uczniów w województwie pomorskim podlegało język żydowski, jako domowy.

Szkół polskich było 937, niemieckich 275, polsko-niemieckich 135. Prawie wszystkie szkoły były koedukacyjne, z wyjątkiem czterech męskich i sześciu żeńskich. Według typu organizacyjnego: jednoklasowe było 633, szkół 7-klasowych 55. Natomiast ogromna większość szkół mieściła się w budynkach własnych, zaledwie 93 w wynajętych.

Szkół polskie miały 1.420 nauczycieli, niemieckich 393, ukraińskich 350. W r. 1920—1921 przyjęło 1.192 nowych nauczycieli, to jest przeszło połowę ogółu. Ubyło w tym czasie 299 nauczycieli, w tem 195 z powodu wyjazdu do Niemiec.

Cyfra ta świadczy, że szkolnictwo pomorskie rozwija się naprawdę szybko, ma jednak bardzo poważne niedomagania. W powiatach, murawnych budynkach uczy niedostateczna liczba nauczycieli, przyczem statystyka nie mówi o ich kwalifikacjach. O ile więcej jednak, od stycznia 1921 roku szkolnictwo na Pomorzu rozwinięło się bardzo poważnie.

Zabicie redaktora

Jak wczoraj donieśliśmy, dnia 12 b. m. zabity został w swoim biurze naczelny redaktor „Kurjera Pomorskiego”, dr Bolesław Marchlewski, przez niejakiego Tadeusza Trzebiatowskiego z Torunia.

O anteedenach popełnionej zbrodni donoszą następujące szczegóły:

W listopadzie zeszłego roku rozlepiano na murach Poznania plakaty, w których w obelżywy sposób zarzucono prasie polskiej, w szczególności narodowo-demokratycznej i antysemitom „Kurjerowi Pomorskiemu”, że stoi na usługach żydów. Magna pisanina w tej odezwie zwracała się przeciwko Francji i koalicji wogóle, jako „oponowanemu przez żydów” („żydofilię”), a następnie przez ordynarnie wyzywaniem, jak „bydło”, „pacholki żydowskie”, „goje” i t. d. obdarzała redaktorów „Kurjera Pomorskiego” i „Słowa Pomorskiego”. Jako autorzy podpisali odezwę Trzebiatowski i Wierzbicki z Torunia. Oni też przyznali się do własnego rozpiękania odezw. Cisami panowie wysłali szereg pocztówek pod adresem „Kurjera”, przepelnionych obelgami. Wobec tego redakcja „Kurjera” wycofała obu autorów odezwę proces o obrazę czci, popełnioną drukiem. Trzebiatowski skazany został na karę trzech miesięcy więzienia.

Dnia 12 b. m. Trzebiatowski, Niemiec, wszedłszy do redakcji, chciał się widzieć z redaktorem Marchlewskim. Proszono go, by poczekał, aż redaktor przyjdzie z drukarni. Odebrał się następnie w gabinecie redaktora rozmowa s. p. Marchlewskiego z Trzebiatowskim. Współpracownicy słyszeli głos podniesiony Trzebiatowskiego, a wreszcie słowa redaktora Marchlewskiego: „Proszę wyjść! Wtedy padły dwa strzały. Rzucono się do gabinetu Marchlewskiego broszymi i kłami. Udało mu się uciec, ale nie do wyjścia. Wziął Trzebiatowski zbieg, ale schwytało go na pięciu Wolności. Przyznał się on do zbrodni.

Jak się dowiadujemy, Trzebiatowski, człowiek o bardzo małym wykształceniu, był maniakiem antysemitą i grafomanem. Trudno też przypuścić, aby człowiek zrównoważony i zdający sobie sprawę z toku swoich myśli, o semitofilstwo mógł posiadać organ narodowej demokracji, holdując antysemityzmowi. Trzebiatowski powinien był już dawno zająć się prokuraturą państwa, a nie pisać, jak widać, niemożliwość jego dalsze grasowanie.

S. p. dr Bolesław Marchlewski urodził się w roku 1883, ukończył gimnazjum Marii Magdaleny w roku 1902 w Poznaniu, potem studiował prawo w uniwersytecie w Berlinie i Wrocławiu i ukończył uniwersytet w roku 1906. W tym też roku został współpracownikiem „Kurjera Pomorskiego” i poświęcił się wyjątkowo dziennikarstwu. Pracował początkowo jako członek redakcji pod kierownictwem p. s. p. Marchlewskiego, a następnie od roku 1915 jako naczelny redaktor. W r. 1919 pojechał do Paryża, gdzie brał czynny udział w pracach delegacji polskiej na konferencji pokojowej. Należał do stronnictwa narodowej demokracji, w której wybitnie odgrywał rolę. W uniwersytecie poznańskim był lektorem nauk, wchodzących w zakres dziennikarstwa. Był też prezesem Syndykatu dziennikarzy poznańskich.

Redakcji „Kurjera Pomorskiego” i prasie poznańskiej składano, z powodu zbrodnego zamachu na s. p. Bolesława Marchlewskiego, wyraz serdecznego współczucia.

Warszawa, 13 lipca. (PAT). Z powodu zamordowania redaktora Marchlewskiego, prezes Syndykatu dziennikarzy warszawskich Dąbski przesłał do redakcji „Kurjera Pomorskiego” depeszę kondolejącą z wyrazami współczucia z powodu śmierci s. p. Marchlewskiego, ofiary okrutnego mordu.

Wystawa sztuki w Toruniu

(Koresp. „N. Reformy”).

Torun, 13 lipca.

Staraniem komitetu, a przedewszystkiem jego prezesa, p. Vayhingera, odbyła się w drugiej połowie czerwca pierwsza wystawa obrazów, mająca charakter wystawy retrospektywnej. Ekspozycja pochodziła z Torunia, część znaczna z „Museum d'Jeszczeżnego”. Wystawę urządzono w salach kasy. Otwarcie odbyło się uroczysto, a atrakcją było odczyt dr. Rybickiego pod tytułem: „Sztuka a życie”. Odczyt, pełen nieoczekiwanych myśli, umiających w lapidarnych skrótach przeciwieństwo sztuki do życia, z którego, mimo wszystko, czerpie siłę żywotną.

A teraz słów kilka o charakterze wystawy. Sala I. zawierała obrazy z XV. do XVIII. wieku; pomiędzy nimi najwięcej włoskich, jak Bassano, Alkamondiego, Conca, Vivariniego, prócz tego obrazy szkoły włoskiej i florenckiej. Prócz tego obrazy niemieckich malarzy, mające wszystkie cechy starych obrazów włoskich. Sympatycznie wrażeń robiły ekspozycje cechowej szkoły krakowskiej: „Najświętsza Panna”, „Maria ze św. Ursulą”, „Najświętsza Panna Maria Różańcowa” i „Pieta”, posiadające właściwości „sui generis” obrazów tej szkoły w Krakowie.

Silne wrażenie wywarły obrazy polskiego malarza ze Smoleńska, J. Damela, z pierwszej połowy XIX. wieku: „Przebudzenie św. Józefa” i „Pozar Moskwy”. Złazszcza ostatnie płótno o znaczących wymiarach fasynowało sposobem ujęcia tematu i techniką.

Prócz oryginalów sala I. zawierała liczne, bardzo dobre kopie: Rafaela, Tycjana, Galla Reniego, Murilla, Dolci'ego Carla, Teniers'a, Van Dycka, Millet'a i Rubensa.

Sala II. i III. poświęcono malarstwu współczesnemu. Pierwsze szawa musimy poświęcić „Szkolniny”, którego jeden obraz wystawiono. Prawie jedyny w Polsce, drugi obraz tego malarza znajduje się w Poznaniu. Becklin torunski, pochodzący ze zbiorów p. Vayhingera, posiada wszystkie cechy wielkiego malarza, a tytuł jego: „Ranarium rex” („Żabi król”). Płótno niewielkie. Z toni ułożonej wyłania się ku nam potwornie humorystyczna postać króla żab, malowana z wielką płaską. Całość owiana tajemniczością wody, która tak wspaniale umiał odzwiercads autor „Gry fał”.

Obrazy malarzy polskich dają się podzielić na grupę malarzy starszych, tych, którzy jeszcze tworzą w całej pełni, i na obrazy najmłodszych. Obrazy te znane są z wystaw krajowych przeważnie. Tę grupę obrazów Juliusza Kossaka bija w nas ciężką i staropolskim rozmachem, obok rzeczy Wojciecha Kossaka „rysunki Matejki, Kotsia „Głowa starca”, Bożankiewicz. Grabińskiego H. (Widok Tair — niezwykłe mroczno), pastele Akcentowicza, Augustynowicza, doskonały łow w śniegu starca Monachijczyka Bratkowskiego, rzeczy Giermskiego Al., Fabjańskiego, Filipkiewicza, Janowskiego, Karpiskiego, Świerzyńskiego Sat. profesora Malczewskiego, Vlastimila Hoffmanna, Fatata, Jaxy Malachowskiego, Markowicza Artura, którego „Modlitwa” szczególnie sprawiała wrażenie, dalej obrazy Meloffera, Roznowskiego, Podiechy, Piotrowskiego, Ryznera, Jarockiego, Sicińskiego, Szymanowskiego, Stanisławskiego, Szczerba, Mroczkowskiego, Pruszkowskiego, Wojsa, Wyczółkowskiego, Stachewicza, Styki, Wodzinowskiego i wielu innych.

Miedzy temi obrazami, rozmieszczonemi trafnie, górował Jacek Malczewski. On też stanowił — można śmiało powiedzieć — „słowo” wystawy. Wystawiono czterdzieści jego płócien olejnych. Pomiędzy nimi najwięcej jest portretów, malowanych kapitałnie właściwą Malczewskiego techniką z niezrównaną plastyką przy zastępowaniu symboliki. Doskonałym jest „Dante i Wergili”, z których postać florenckiego pieśniarza szczególnie podlega mistyczna głowa i spójnieniem, rozumem w zaświaty. „Chrystus w Emaus” wywołuje wrażenie głębi i smutku, smutna i lekko pochylona. Dużo sentymentu zawiera tryptyk pod tytułem: „Mazurek Chopina”. Zwłaszcza postać starszej kobiety przy fortepianie, grającej mazurkę, oraz obraz środkowy, przedstawiający portret Malczewskiego o twarzy smutnej, zasłuchanej boleśnie w czaach muzyki, budzi potężne, nieczem niezastarte wrażenie.

Sprawozdanie z torunskiej wystawy nie byłoby zupełne, gdybyśmy chcieli pisać o słowności wspomnień o torunskich malarzach. A jest ich kilka o zdecydowanych fmgjomach. P. Rudzka, to malarzka, z której rzeźbami Kraków się już dawno zapoznał. Maluje pewnie i śmiało. Jej portrety mają powab i wdzięk, jej interjeury malowane bardzo dobrze. P. Czapkiewicz, profesor I. gimnazjum, wystawił trzy obrazy olejne, wcale udatne, zwłaszcza „Łąka” i „Studium z natury”. Załujemy, że nie wystawił rzeczy kapitałnych, które posiada w swoim atelier. P. Zięgiewiczowa wystawiła kilkanaście płócien olejnych i pastelowych, bardzo dobrych. Tematy trafnie wybrane, rysunek poprawny, farby dobrze rozłożone. To też jej obrazy wywierają efekt.

Prócz powyższych — znalazły się na wystawie obrazy kierunku futurystycznego pp. Doskowskiego i Jelenia. Nie znam dobrze najmniejszego kierunku w sztuce, jednak mogę powiedzieć, że, po mimo dźwięcznego rysunku, obrazy p. Doskowskiego zawierały myśl głębszą. Obrazy te zostały wydane tylko nałozę, że forma nie mogła dla zwiedzających publiczności być zrozumiała.

Wystawę w Toruniu, w której udział wzięli m. in. p. Vayhinger, Becklin, Kossak, Kotsia, Matejka, Karpiski, Siciński, Szymanowski, Stanisławski, Szczerba, Mroczkowski, Pruszkowski, Wojsa, Wyczółkowski, Stachewicz, Styki, Wodzinowski i wielu innych.

Sprawozdanie z torunskiej wystawy nie byłoby zupełne, gdybyśmy chcieli pisać o słowności wspomnień o torunskich malarzach. A jest ich kilka o zdecydowanych fmgjomach. P. Rudzka, to malarzka, z której rzeźbami Kraków się już dawno zapoznał. Maluje pewnie i śmiało. Jej portrety mają powab i wdzięk, jej interjeury malowane bardzo dobrze. P. Czapkiewicz, profesor I. gimnazjum, wystawił trzy obrazy olejne, wcale udatne, zwłaszcza „Łąka” i „Studium z natury”. Załujemy, że nie wystawił rzeczy kapitałnych, które posiada w swoim atelier. P. Zięgiewiczowa wystawiła kilkanaście płócien olejnych i pastelowych, bardzo dobrych. Tematy trafnie wybrane, rysunek poprawny, farby dobrze rozłożone. To też jej obrazy wywierają efekt.

Wystawa na ogół udała się w zupełności. Podkreślić należy, że zgromadzono 231 kspontów, a więc ilość, jak na Torun, bardzo duża. Wystawę szczególnie poparła młodzież szkół średnich. Komitet po zamknięciu wystawy zebrał się na posiedzenie i uchwalił urządzenie wystawy jesiennej, rozdając 115.000 Mkp. zebranych ze występów na Dom nieuleczalnych, Tow. św. Wincentego a Paulo w Toruniu i na Dom akademicki w Krakowie, oraz podziękowanie dla tych Torunian, którzy wystawę obrazami ze swoich zbiorów obdarzyli.

K. W.

KRONIKA

Kraków, 14 lipca.

Po wybuchu wielkiej rewolucji francuskiej lud paryski w dniu 14 lipca 1789 r. ruszył na zdobycie osławionej Bastylli, w której powoli śmiercią zginęło tyle ofiar absolutyzmu. Po dwugodzinnym oblężeniu gubernator Bastylli poddał się, a następująco lud zburzył mury potężnej twierdzy niewoli.

Dzień ten po ostatecznym zwycięstwie myśli republikańskiej we Francji został ogłoszony jako dzień francuskiego święta narodowego. A to święto nie jest jedynie pamiątkową uroczystością dla narodu francuskiego — ono jest symbolem wolności dla wszystkich ludów dzisiaj zwłaszcza, gdy się toczą ostateczne zapasy o wyzwolenie ludów z oków wszelkiej niewoli.

Bratniemu narodowi francuskiemu, najsłabszemu i najsłabszemu obrońcy idei wolności składamy dzisiaj hołd, głęboko odczuwając.

Pan Stanisław Zwirzyński, konsul francuski w Krakowie, będzie przyjmował dzisiaj w piątek od godz. 4 do 6 po poł. w salach konsulatu przy ulicy Andrzeja Potockiego 8, I p.

Z OKAZJI ŚWIĘTA NARODOWEGO FRANCJI wojskowność krakowska urządza dzisiaj, tj. w piątek, 14 bm. o godz. 9 rano uroczyste nabożeństwo w kościele garnizonowym św. Piotra.

NAUCZYCIELSTWO POMORSKIE po wysłuchaniu wczoraj rano mszy św., odprowadzonej przez ks. kanonika Korz-nkiewicza w katedrze wawelskiej, zwiędzio Wawel, poczem uczestnicy wycofali się na obiad do b. rektarza Franciszkańskiego. O godz. 1.30 po południu delegacja nauczycielstwa pomorskiego z posłem Nowickim na czele przybyła do magistratu krakowskiego celem podziękowania przydziłmu ministrowi za gorące przyjęcie, jakiego doznała w Krakowie. Delegację przyjął wiceprezydent miasta dr Wielgus. Po południu roduacy nasi zwiędzio szereg kościołów w krakowskich, wieczorem zaś byli obecni na przedstawieniu „Zemsty” w teatrze im. Słowackiego.

UDZIAŁ W UROCZYSTOŚCI POŁĄCZENIA G. SŁASKA z Rzeczpos. polską zechcą zgłosić delegacje, organizacje i obywatelstwo w biurze Tow. obrony kresów zach. Wielopole 4 do godz. 8 w piątek 14 bm. Od ilości zgłoszonych zależy będzie zamówienie nadzwyczajnego pociągu. W tej sprawie odbędzie się posiedzenie w piątek o godz. 7-ej tamże.

KRAKOWSKI KLUB CYKLISTÓW I MOTORYSTÓW wyzwa swoich członków do gremjalnego wzięcia udziału w uroczystości przejęcia Górno G. Słaski w Katowicach w niedzielę dnia 16 bm. Wyjazd koleją w sobotę po południu. Za zgłoszenie na przygotowanie podróży należy się zgłosić koło 10.00 w Sekretariacie Klubu, ul. św. Marka 8. Do wzięcia udziału zapraszamy również inne kluby kolarskie.

ROZCZKA GRUNWALDU. Jutro 15 bm. przypada 512 rocznica bitwy pod Grunwaldem, gdzie wojska polskie i litewskie pod dowództwem króla Władysława Jagiełły katastrofalną zadały klęskę Krzyżakom Zakonowi.

POGRZEB SP. PORUCZNIKA LUDWIKA NAZIMKA. Pogrzeb ofiary tragicznego wypadku na lotnisku w Rakowicach, sp. pilota porucznika Ludwika Nazimka, odbył się wczoraj o godz. 4 po południu przy udziale licznych delegacji wojskowych oraz tłumów publiczności. Ośszak żałobny wyruszył z kaplicy szpitala garnizonowego i przeszedł ulicami Długą i Baszową na cmentarz rakowicki. Kondukt otwierała kompania honorowa 2 pułku lotniczego, poczem za orkiestrą 20 pp. postępowały liczne delegacje żołnierskie, noszące wieńce z żywych kwiatów. Pierwszy wieńiec nosił na szarżach napis: „Jedynemu bratu — siostry”. Następnie niesiono wieńce od podoficerów 20 p. lotniczego, szeregowców 20 p. I, oddziałów sztabowych, eskadry lotn. 14 p., podoficerów 2 p. lotn. i od ukraińskich robotników 2 p. I. Dalej kroczyły grupy cywilne i wojskowe z wieńcami o napisach: „Drogiemu porucznikowi — cywilni monterzy pługowców”, „Niedźżałowemu porucznikowi — robotnicy ewilni warsztatów lotniczych”, „Kochanemu koleźce oficerowie 2 p. I. e. Drugą część konduktu otwierała orkiestra 6 p. a. p., poczem za kapelanem wojskowym postępował się ciągnący przez 4 osoby kadrub samolotu, ubrany zieloną, na którego grzbiecie znajdowała wysoko w górę trumna, kryjace zwłoki tragicznie zmarłego pilota. Za trumną postępowała rodzina zmarłego oraz korpus oficerski z jun. Ośszakiem na czele. Koniec ośszaku żałobnego tworzyła cywilna delegacja mechaników warsztatów lotniczych, kompania honorowa 2 p. I., oraz oddział robotników ukraińskich, pracujących przy warsztatach lotniczych. Na cmentarzu rakowickim, gdy trumna ze zwłokami lotnika zleżono do grobu, samoloty krążyły wysoko w górę zrzuciły wiązanki kwiatów na świeżą mogiłę.

ZNIZKA CEN MAKSYMALNYCH CHŁEBA I BULEK. Wobec zniżki cen zboża względnie mąki magistrat na podstawie i zgodnie z opinią wyrażoną przez miejską Komisję dla badania cen przy tut. urzędzie walki z kielwą ogłasza obowiązujące od 14 lipca 1922 r. następujące ceny maksymalne: 1 kg. chleba żytniego jasnego z 70% przemiału 225 mk.; 1 kg. chleba żytniego ciemnego 185 mk.; 6 dek. bułka pszenna jasna z 40% przemiału 21 mk. W sklepach spożywczych wolno doliczyć do cen powyższych tytułem zysku przy bułkach 1 mk., przy 1 kg. chleba 5 mk. Celem zawiązowania cenników magistrat wyzwa interesowanych, aby przedłożyli cenniki Komisarzytowi targowemu w terminie dni 3. Cenniki mają być wywieszone w lokalu zarobkowym, na miejscu widocznym w oko wpaadającym. Przekraczający powyższe ceny będą karani w myśl obowiązujących przepisów.

ZBIORY W WOJEWÓDZTWIE KRAKOWSKIM. Jak się dowiadujemy z wydziału robotniczego w województwie krakowskim, zbiory w bieżącym roku przedstawiają się jako średnio dobre. Sian zboża ozimego jest zadawalajacy, gorzej przedstawiają się zbiory w okolicach piaseczyńskich województwa, oraz w górskich. Do średniego stanu zbiorów przyczynili się głównie mrozy. Siano

kosy wypadły młotem z powodu posnehy, to też siano znacznie podrożało, gdyż brak go na targach. Województwo zapobiegnie temu brakowi przez sprowadzenie siana z Polens, gdzie był nadzwyczajny urodzaj. Wskutek braku paszy potanieło bydło i konie. Dziwnem jest jednak widygo, że mimo mimo to z dnia na dzień drożeje. Zboża jaro są doskonałe i urodzaj obfity. Naogół więc w naszym województwie nie zabraknie zboża na wyżywienie ludności.

Rosliny okopowe udały się w całej pełni. W bieżącym roku obfityna wszystkie odmiany, że stan zasiewów wrócił do przedwojennej normy. Żniwa żyta zaczęły się już w niektórych okolicach, a za jakie 10 dni rozpoczyna się w powiecie krakowskim. W przyszłym roku spodziewana jest ogólna poprawa zbiorów, a to z powodu łatwości sprowadzenia sztucznych nawozów z uzyskanej przez Polskę na Górnym Śląsku w Chorzowie, jednej z największych fabryk azotanów, gdzie zatrudnionych jest 3000 robotników.

DODATEK UZDROWISKOWY. W numerze 49 „Dziennika Ustaw” z dnia 5 lipca ogłoszono rozporządzenie rady ministrów o dodatkach uzdrowiskowym. Na mocy tego rozporządzenia osoby, pobierające uposażenie ze skarbu państwa na podstawie ustaw o uposażeniu z 13 lipca 1920 roku, których siedziba urzędowa znajduje się w obrębie uzdrowisk (żelazowych, stacyj klimatycznych, kąpielisk morskich), pobierają w czasie sezonu dodatk uzdrowiskowy, wynoszący miesięcznie uzdrowiskach o frekwencji powyżej 3.000 kuracjuszów w czasie sezonu 20 proc. każdorazowego dodatku dożywiania, ustalonego dla danej klasy miejscowości.

Przez sezon również się w uzdrowiskach okres, ogłoszony urzędowo, jako sezon kuracyjny. Przyznania określonego dodatku uzdrowiskowego, ułożenia i uzupełnienia spisu uzdrowisk dokonywa przez rady ministrów w porozumieniu z ministrem skarbu i ministrem zdrowia publicznego. Rozporządzenie to weszło w życie z dniem 1-go czerwca 1922 roku.

PRZESYŁKI LISTOWE POZA GODZINAMI URZĘDOWYMI. W „Monitorze Polskim” ogłoszono rozporządzenie ministra poczt i telegrafów o przyjmowaniu poleconych przesyłek listowych poza godzinami urzędowymi. Na mocy tego rozporządzenia z dniem 1 lipca 1922 r. wprowadzono na całym obszarze Rzeczypospolitej przyjmowanie poleconych przesyłek listowych także poza godzinami urzędowymi, przepisami dla ich nadawania. Przyjmowanie tych listów odbywać się będzie w urzędach pocztowo-telegraficznych, oznaczonych przez dyrektora poczt i telegrafów. Za każdą poszczególną, poza godzinami urzędowymi, przyjętą poleconą przesyłkę listową nadawca, (poza zwykłych, taryfowych należności) znaczkami pocztowymi, składa gotówką do ręk urzędnika pocztowego osobną taryfową opłatę.

PODWYŻSZENIE TARYFY KOMINIARSKIEJ. W dniu wczorajszym magistrat uchwalił i przedłożył do zatwierdzenia województwa nową taryfę kominiarską, która ma obowiązywać wstecz od 1 lipca br. Nowa taryfa jest o 100% wyższa od dotychczasowej. Zarazem magistrat wzywa do zatwierdzenia taryfy właścicieli nieruchomości, by wygotowali szczegółowe listy lokatorów z oznaczeniem ile na każdego lokatora przypada do zapłaty za świadczenia kominiarskie.

ZBIORKA. Magistrat zezwolił Głównemu Komitetowi Ochrony dla małych dzieci w Krakowie, na urządzenie zbiórki ulicznej w dniu 14 lipca 1922.

NOWI DYREKTOROWIE SEMINARIÓW NAUCZYCIELSKICH. Ostatni „Dziennik Urzędowy” ministerstwa W. K. P. P. ogłasza nominacje następujących osób na stanowiska dyrektorów seminariów nauczycielskich: p. Edwarda Mincera do Kobylina, p. Stanisława Krzemieniowskiego do Zawiercia, p. Wiktora Dzierżanowskiego do Liskowa, p. Władysława Mazura do Sosnowca, ks. Karola Bauszla do Ostaszewa, p. Franciszka Pawłowskiego do Krotoszy, p. Jana Orzykowskiego do Nieświeża, p. Jędrzeja Potockiego do Białogostu, p. Stanisława Głuchowskiego do Białej ob. Bielej i p. Michała Głowackiego p. o. dyrektora seminarium w Wynisławie.

WIELKA REWIZJA W SZULERNI. W nocy z środy na czwartek policja krakowska wpadła do powojnego lokalu w Ryńku głównym 13, gdzie jak doniosły od dawna pogłoski, istnieje tajny dom gry. W lokalu tym zgrywa się stale cały szereg obywateli krakowskich, a nawet zjeżdżają tam znani szulerzy z Warszawy. Z pośród grywających tam gości wielu straciło cały majątek, inni zaś podobałi się ogromnym fortun. Gdy policja wpadła do lokalu, nastąpiła konstatacja wśród grających, którzy w popłochu rzucając i dając pieniądze, rozbiegli się po dalszych salach. Skonfiskowano przeszło pół miliona mk., leżących w banku, oraz przysięgi, służące do hazardowej gry. Spisany z gośćmi protokół policja odesłała do prokuratury. Zaznaczyć należy, że w Krakowie według pogłosek, istnieje jeszcze inne tajne domy gry, gdzie pieniądze płyną milionami.

NIESZCZESLIWY WYPADEK. Wczoraj w godzinach przedpołudniowych robotnik Wojciech Fiałek wypadł z okna swego mieszkania na I-szem piętrze przy ul. Wielkiej 31 i doznał złamania kręgosłupa oraz ciężkich kontuzji na całym ciele. Lekarz pogotowia ratunkowego odwiózł nieszczęśliwego do szpitala św. Łazarza.

SKAZANIE WROZBIARKI. Przed zwykłym trybunałem w sądzie okręgowym karnym w Krakowie toczyła się wczoraj ciekawa rozprawa przeciw 33-letniej Elżbiecie Halamowej, oskarżonej o zbrodnię oszustwa. Rozprawie przewodniczył sędzia Hubaczek, oskarżał prok. Kaitowski. W kwietniu 1921 dowiedziała się Jadwiga Przyjemka, zamieszkała przy ul. Królów Jadwigi, że w jednym z domków na przedmieściu Krakowa mieszka kobieta, która wróży z kart. Przyjemka wiedziała ciekawością udala się na wskazano miejsce i zastała Halamową, wróżkę gościom z kart. Kiedy przyszła kolej na Przyjemkę, zamknęła się obwiniona z nią w izbie i poczęła przepowiadać. Po chwili z przeniesieniem krzyknęła Halamowa: „Wycestałam z kart, że zagraża ci wielkie nieszczęście, lecz za pomocą czarów można temu zapobiec”. Wroźbiarka dodała prztem, że na razie nie może zdradzić sposobu odwrócenia nieszczęścia, ale to będzie kosztować 500 mk. Gdy po kilku dniach Przyjemka oswiadczyła, że nie będzie to dużo kosztować, a poskutkuje i doprowadzi do radnego z do wielkiego majątku. Po drugim seansie w ciemnej izbie wysła Przyjemka do Halamowej zdecydowaną na wszystko. Na trzech

dzieli wroźbiarka kazała Przyjemskiej przynieść po sztuce białej z każdego członka rodziny i to białiny nowej. Przyjemka rzeczywiście przyniosła Halamowej białinę łącznej wartości 22.000 mk. Wtedy Halamowa oswiadczyła, że białinę nie należy zwrócić, gdyż czary nie odniosłyby skutku, jeśli ktoś znówu dniaśli dowiadywał się o Przyjemkę u Halamowej, czy już czary odwrócone, a jednak odpowiedziała, że czar potężny, że trzeba teraz płótna i chusteczek. Wtedy Przyjemka dała już pod zupełnym wpływem wroźbiarki, zaprosiła ją do siebie, a otrzymawszy krawiec, przela, aby wybrała co uważa za potrzebne. Wroźbiarka wzięła wtedy od Przyjemskiej wiele rzeczy z garderoby i urzędzenia domowego łącznej wartości 150.000 mk., a nadto wyłudziła sprężyna ozusztka od kalwinierni, groźąc fatalnymi następstwami, jeżeli nie przestanie. Wreszcie przelała 42.000 mk. gotówką. Podczas rozprawy Halamowa przyznała się, że zajmowała się wróżdzeniem, ale od Przyjemskiej nie wyłudziła rzeczy, lecz brała je od niej na sprzedaż. Świadców zeznali obciążając ją obwinionej. Po przeprowadzonej rozprawie trybunał skazał Halamową na 6 miesięcy ciężkiego więzienia z twardym lożem o miesiąc.

OJCIEC ODDAŁ SYNA W RECE SPRAWIEDLIWOSCI. Wczoraj o godz. 10 rano do biura sądziego śledczego dra Czumy zapukał jakiś starszy człowiek, wprowadzając do sali za sobą płaczącego młodzieńca. Okazało się, że gospodarz Budzich z Borzycza przyprowadził do sądu 19-letniego swego syna, Władysława, oddając go w ręce sprawiedliwości. Budzich oznajmił, że przyczyną, w której zginął jego syn, sądzi doraznym nad Hudybę, oskarżonym o napad bankowy, dokonany z koncem czerwca br. we Włocławicach Wielkich na domostwo Uchlewów, wspólnie z jego synem, oddając go w ręce sądu. Budzich przyznał się wobec ojca i sądziego śledczego, że brał udział w tym napadzie i twierdził, że Hudyba zabił go do tego. Budzicha natychmiast odstawiono do więzienia sądu okręgowego karnego, a równocześnie zawiadomiono prokuraturę o aresztowaniu Budzicha, który po rabunku ukrywał się przed władzami.

Jak wiadomo, Hudybę, ze względów proceduralnych oddano sądowi przysięgłych, Budzich jednak stanie przed sądem doraznym, ponieważ śledztwo zostanie ukończone w przeciągu przepisanych ustaw 3 dni.

PLAGA WLAMAN. Niewysłodzeni sprawy dostali się wczoraj do zanikniętego mieszkania Stanisława Grabowskiego przy ul. Kremerowskiej 3 i skradli materję na ubrania angielskie oraz trzewiki łącznej wartości 200.000 mk. Ci sami złodzieje okradli nieobecnego w Krakowie sublokatora Grabowskiego, p. Leona Marynowskiego, zabierając mu walizek z różnymi przedmiotami.

Również włamano się do mieszkania Walentego Nalopy na Zakrzówku przy ul. Zielnej 4 i skradziono bieliznę oraz garderobę wartości 150.000 mk., a nadto 30.000 mk. w gotówce.

Wreszcie z zanikniętego sklepu Pinkusa Schreibera przy ul. Bożego Ciała 17 skradziono wczoraj łyżeczki i kubki srebrne wartości 800.000 mk.

KOMUNIKATY I ZAWIADOMIENIA

ZAWODY PLYWACKIE O MISTRZOSTWO KRAKOWA. Dnia 22 i 23 lipca odbędą się w pływalni Parku Krakowskiego zawody pływackie o mistrzostwo Krakowa, urządzone staraniem Sekcji pływ. A. Z. S. w porozumieniu z polskim Związkiem pływ. w Warszawie. Szczegóły zawodów i bliższe informacje w pismach sportowych i u p. E. Baszkoffa (zast. przewod. sekcji pływ. A. Z. S.), między godz. 12 1/2 a 2 w poł. w pływalni Parku Krakowskiego.

W PANSTWOWEJ SZKOLE POŁOŻNYCH W KRAKOWIE odbył się w dniach 4, 5 i 6 lipca egzamin przed komisją, złożoną z przedstawicieli wojewódzkiego Urzędu zdrowia dra Stanisława Janikiewicza i pp. prof. dra A. Rosnera i dra Ady Markowej. Dyplom akuserek uzyskały 192 uczennice, pochodzące przeważnie z Małopolski zachodniej, Krasnegowskiej i Śląska.

Z kraju i ze świata

WPŁYW Z DANINY. Ministerstwo skarbu podaje do wiadomości: Ogólny wpływ z daniny, według stanu po dzień 5 lipca br., wynosi 61 miliardów 718 tysięcy, tj. 77% prelimitowanej sumy.

UCHWAŁY PAN

przeciwko alkoholowej z dnia 23 kwietnia 1920. Dalej uchwalono w sprawie organizacji społecznej i oświatowej, aby w imię dobra narodu popierać działalność komisji do walki z alkoholem. Nado kongres zwrócił się do posłów z prośbą o poparcie sprawy podwyższenia subwencji rządowej na walkę z alkoholizmem. Kongres zwrócił się również do rządu z prośbą o wydanie energicznych zarządzeń celem wprowadzenia w życie przewidzianych w ustawie komisji antyalkoholizacyjnych. Dalsze rezolucje kongresu pływają jako nieomierne czerpanie dochodów gminnych z rozparcia ludności alkoholem. Dalsze rezolucje zmiuszają do pozyskania współpracy prasy polskiej w walce z alkoholizmem i wzywają społeczeństwo do zwalczania alkoholizmu wśród wojska przez tworzenie koł opieki oraz do szerzenia idei wstrzemięźliwości.

KONFISKATA DYNAMITU. Lwowska „Gazeta Codzienna” donosi, że w ubiegłym tygodniu policja lwowska przychyliła we Lwowie na dworcu w podziemi przybytku z Podwołoczysk wielki ładunek dynamitu i krakowskiego, znajdujący się w plecach. Dynamit ten był w oryginalnych opakowaniach bolszewickich i nosił datę 1921 roku. Ładunek przeznaczony był dla bojówki ukraińsko-bolszewickiej we Lwowie i miał być służący do dokonywania dalszych zamachów sabotażowych.

O NAUCZYCIELI POLSKICH WE FRANCJI. Z Warszawy donoszą, że ministerstwo oświaty podjęło starania o uzyskanie ze strony rządu Republiki francuskiej zezwolenia na wysłanie do Francji nauczycieli polskich, którzyby mogli uczyć języka polskiego dzieci polskich wychodźców zarobkowych we Francji.

GROBY ŻOŁNIERZY FRANCUSKICH NA G. ŚLĄSKU. Na cmentarzu wojewódzkim Orlowicz koło Straszburga pochowano 15 żołnierzy francuskich z terenów plebiscytowych Górnego Śląska. Zamordowali ich Niemcy. Opuszczając G. Śląsk, zabrano ich ciała i pochowano ich w Alzacji, która znowu stała się francuską. Miasto Straszburg złożyło na ich grobie wieńiec z 3.000 róż czerwonych.

ZAMORDOWANIE ŻONY REDAKTORA. PAT. donosi z Malborka: Żona redaktora „Marienburgischer Zeitung” Reissa, została zastrzelona strzałem, wymierzonym w czoło, w chwili, gdy w nocy zbliżyła się do okna, aby stwierdzić powód wrzawy na ulicy. Kula była prawdopodobnie przeznaczona dla redaktora Reissa, który w ostatnich dniach otrzymał kilka listów z pogróżkami, w których żądano, aby opuścił Malborg do ośmiu dni. W nocy z dnia 29 na 30 czerwca podłożono bombę pod drzwi mieszkania Reissa, jednak bomba ta nie eksplodowała.

STRAJK PRACOWNIKÓW OKRĘTOWYCH W NIEMCZECH egarnął dotąd około 300 okrętów, z czego w Hamburgu 175, zaś w Bremie około 125.

DALSZE CEGIELKI WAWELSKIE ufundowali: 2951 Kł. parafii prof. Jana Kossowicza, abiturienta gimn. I-go w Przemyślu z roku 1900; 2952 Ro-

dzina Piątek z Chicago, Ameryka; 2953 Pamięci Barbary Danuty Iwańskiej, uczennicy szafierki nafty w Krośnie; 2954 Inż. Teodorowi Chrzanowskiej z Sosnowca; 2955 Kapłani i wojskowi D. O. K. Nr 5; 2956 Działu szkoły powszechnej w Wiśniczce Nowym; 2974 Ku uczczeniu pamięci Marii Kamulowej uczennicy i uczennicy szkoły jej imienia; 2975 Pracownicy firmy „Compagnie Franco-Polonaise des patentes” w Białymostku; 2976 Urzędników w Krakowie 1922; 2977 „Smagacz” Sp. fotograf. z ogr. por. we Lwowie; 2978 Nauczycielstwo szkół pow. pow. jasielskiego; 2979 Szkoła pow. VII kł. miejska Jasio; 2980 Ku czci śp. Józefa Bobaka, inż. ziskł. pow. pow. przeworskiego „Ognisko” nauczycielskie. Przeworsk i Kiszczyna; 2981 Pracownicy Urzędu kolejowego ruchu w Przemyślu i 2982 Spółka polska ake. „Pharma” Mag. Jawornicki, Kraków, — wpłacając po 30.000 marek za cegielkę. Razem Dzieci inż. Chrzanowskich złożyły na odbudowę Zamku 652 mk. 50 fen., a W. Schanzer 2050 mk.

PRZGNOZA NA PIĄTEK. Chłodniej, opady, miejscami burze, wiatry północne.

TEATRY KRAKOWSKIE:
Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. Jutro wystawia teatr im. Słowackiego aktualną nowość satyryczną komedię M. Fijałkowskiego pt. „Largi mąż”. Szatka ta ciesząca się olbrzymim powodzeniem w Warszawie, gdzie autor „Pana posła” stał się najpopularniejszym ze współczesnych komediopisarzy, zapewniła niewątpliwie długotrwałe powodzenie. Świetna obsada, którą tworzą pp. Kossowicz, Zimny, Białkowski, Szymański, Symborski, zdobędzie sukces równy warszawskiemu.

REPERTUARIUM:
TEATR IM. SŁOWACKIEGO:
Piątek, 14 bm.: „Mąż z grzeszności”.
Sobota, 15 bm.: „Drugi mąż”.

TEATR „OPERA” I OPERETKA:
Piątek, 14 bm.: „Amor w śniegu”.

TEATR „BAGATELA”:
Piątek, 14 bm.: „Madame Baccacio”.
Sobota, 15 bm. po pol.: „Dr. Stieglitz”; wieczorem „Madame Baccacio”.
Niedziela, 16 bm. po pol.: „Dama z pod Nr 23”; wieczorem „Madame Baccacio”.

WIECZÓR GERTRUDY BARRISON w teatrze „Nowości” w niedzielę 16 lipca. Słynna ta artystka wystąpi tylko jedyń raz w niedzielę z udziałem najwybitniejszych solistów opery wiedeńskiej: Margi Rovenna, Viviany d'Estelle, Henrietty L'Ester i Giuseppe Baladere.

KAŻDY MOŻE sobie sporządzić doskonałą lemoniadę musującą, cytrynową lub malinową, wrzuciwszy do niej „LEMONIADA-VITA” do szklanki zimnej wody. (Fabryka: Kraków, Rynek główny 22).

tem wypełnienia zobowiązań wynikających z traktatu wersalskiego, spowodowałyby to faktycznie przerwać finansowy, ekonomiczny i socjalny w Niemczech. Nota zaznacza, że aż do chwili obecnej Niemcy dysponują w chwili obecnej sumą niezbędną dla dokonania wypłaty w dniu 15-go lipca br., to jednakże, mając na względzie, że wanny są zapłacić za zbroje zagranicę, które na brę dostarczono Niemcom w ciągu trzech najbliższych miesięcy, rząd niemiecki prosi o zwolnienie go z dokonania w najbliższym tygodniu wypłaty. W dalszym ciągu nota podkreśla, że mając na względzie długi okres czasu, jaki jest niezbędny celem przywrócenia prawidłowego kursu marki, rząd niemiecki zwrócił się również z prośbą o zwolnienie go z wypłaty gotówkowej w latach 1923 i 1924. Dla tych samych powodów prosi rząd niemiecki o zwolnienie go z wypłaty kompensacyjnych. W końcu rząd niemiecki prosi o możliwie najszybszą odpowiedź i oczekuje, że będzie ona przychylna.

WSPÓLNE OBRADY DELEGATÓW KOALICJI I NIEMIEC.

Pariz, 13 lipca (PAT). Odkryło się tu pierwsze zebranie delegatów francuskich, angielskich, włoskich i niemieckich, na którym po raz pierwszy debatowano nad położeniem Niemiec. Sądzą, że Niemcy dzisiaj stoczą walkę z urzędowo swą. Komisja reparacyjna powzięła jednakże swą decyzję, dopiero po wysłuchaniu sprawozdania Komitetu gwarantującego.

REKA SOWIETÓW W IRLANDJI.

London, 13 lipca (AW). Lord Curzon ogłasza w „Sunday”, że na podstawie dokumentów stwierdzonych zostało ścisłe porozumienie trzeciej międzynarodowości z irlandzkieimi powstańcami. Powstańcy ci otrzymali z Moskwy zachętę do występowania przeciw rządowi republiki oraz do wojny domowej.

FIASKO KONFERENCJI W HADZE.

Pariz, 13 lipca (AW). Według doniesień Havasa, konferencja haska ma być wkrótce rozwiązana, a to z powodu nieustępliwości sowie-
tów. Przewodniczący konferencji, przewodniczący Litwinow, nie chce więc przyjąć zobowiązań za odszkodowania. Litwinow odpowiada: „Nie uznajemy go do tego zobowiązania, chcemy to jednak uczynić w formie rekompensaty za kredyty”. Na to oświadczył przewodniczący, że dalsze obrady nie mają celu. Litwinow oświadczył, że Rosjanie nie ponoszą żadnej winy w razie ewentualnego rozłączenia się konferencji. Komisja rozessała się bez ustalenia terminu następnego posiedzenia.

London, 13 lipca (AW). Wszystkie dzienniki angielskie konstatają zupełne fiasko konferencji haskiej, podobnie jak i niemieckiej. Głównym powodem tego jest nieustępliwość stanowisko Rosjan.

London, 13 lipca (AW). Na dzisiejszym posiedzeniu komisji w Hadze przyszedł do bardzo krytycznego nękania. Mianowicie przewodniczący zapytał się Litwinowa: „Nie chcecie więc przyjąć zobowiązań za odszkodowania”. Litwinow odpowiada: „Nie uznajemy go do tego zobowiązania, chcemy to jednak uczynić w formie rekompensaty za kredyty”. Na to oświadczył przewodniczący, że dalsze obrady nie mają celu. Litwinow oświadczył, że Rosjanie nie ponoszą żadnej winy w razie ewentualnego rozłączenia się konferencji. Komisja rozessała się bez ustalenia terminu następnego posiedzenia.

RYCHŁY KONIEC KONFERENCJI.

Haga, 13 lipca (PAT). Dyskusję w sprawie intencji prywatnego należy uważać za ostateczną zamkniętą. W sprawie długów dyskusja nie wyjaśniła sytuacji. Spodziewać się należy, że zostanie ona również niebawem zamknięta. Ostatnie posiedzenie w sprawie kredytów odbyło się w piątek.

Dział ekonomiczny

*** ODSZKODOWANIA ZA PRZESYŁKI PO-CZTOWE** zaginioną będą przyznawane na podstawie przepisów, obowiązujących na obszarze urzędów nadwieszych. Odszkodowania za zaginięcie, cząstkowy ubytek, lub za uszkodzenie wartości przesyłek będą przyznawane na zasadzie przepisów, obowiązujących na obszarze urzędów nadwieszych. W tym wypadku wymiar odszkodowania przyznany będzie według wyznaczonych wartości towaru w chwili nadania, w wysokości, nie przewyższającej deklarowanej wartości przesyłki.

*** ODBUDOWA FABRYKI WIDZEWSKIEJ.** Bank angielski „British Overcity” wyznaczył na odbudowę spalonej przedalnią Widzewskiej pod Łódź kredyty w sumie 400.000 funtów szter. Pożyczki udzielono na 3 lata na 7 i 10 proc. Za 7 dziesiętnych tej sumy gwarantuje rząd angielski, za 15 proc. „Widzewska Manufaktur” swym majątkiem, pozostałe 15 proc. idzie na ryzyko banku. Całą sumę wydano w Anglii na kupno maszyn i instalację nowej przedalni.

*** EKSPORT TOWARÓW ŁÓDZKICH DO HOLANDJI.** Wicekonsul holenderski w Łodzi ogłosił sprawozdanie o stanie przemysłu łódzkiego w „Handelsberichten”. Wicekonsul uważa produkty wspomnianego przemysłu za równające się wyrobom angielskim, to też wobec wysokiego kursu waluty holenderskiej spowodowanie towarów łódzkich byłoby przedsięwzięciem nadkorzystnym, zwłaszcza, że droga przez Gdańsk ułatwia komunikację.

*** Z II TARGÓW WSCHOĐNYCH WE LWOWIE** Termin zgłoszeń na tegoroczne Targi lwowskie, które, jak wiadomo, odbędą się od 5 do 15 września, upływa Jedyń wnie w dniu 15 lipca, tj. o 15 dni później, niż to początkowo było wyznaczone. Jak już doniesiono, oprócz firm krajowych będą na Targach reprezentowane kraje obce: Francja, Belgia i Austria. Reprezentanci różnych przedsiębiorstw z tych i z innych państw portretują już z zarząd Targów o własne pawilony. Od licznego udziału firm krajowych zależy w znacznym stopniu charakter, jaki otrzymają Targi lwowskie. Nowa hala na Targach Wschodnich będzie pobudowana w b. r. przez Polskie Tow. Budowlane. Hala ta zajmie 5.400 m. kw. powierzchni. Środek kupno 2350.

tej hali, zbudowany w kształcie hemiktyku, otoczony kolumnadą i podcieniami, służyć będzie na ekspozycję ciężkiego przemysłu metalurgicznego. W otoku hemiktyku wala i otwiera przeszczepioną będzie na wysiwać maszyn rolniczych. W skrzydłach hali będą dwie hale, poświęcone na cały szereg miejsc wystawowych (koji), urządzonych specjalnie według najnowszych wymagań wygod i potrzeb wystawców.

*** POLSKA EMIGRACJA I REEMIGRACJA.** Według dat chińskiego biura emigracyjnego Associated Press opuszcza Polskę, udając się do Stanów Zjednoczonych i Kanady, 100 tysięcy emigrantów. Uchodźcy ci przywieźli ze sobą 900 miljonów marek, czyli około 300 miljonów dolarów. Większy jest natomiast ruch reemigracyjny naszych rodaków. W roku 1921 powróciło do Polski 78.527 osób. W roku bieżącym liczbą zgłoszeń do polskich konsulatów w Stanach Zjednoczonych dochodzi już do 250 tysięcy.

*** HANDEL POLSKI Z KANADĄ.** Konsulatowi polskiemu w Kanadzie udało się uzyskać od kanadyjskiego departamentu celnego oświadczenie, mocą którego do towarów polskich nie będzie stosowane rozporządzenie z dnia 22 marca 1921 r., odnośzące się do krajów o walucie niestabilnej. Rozporządzenie to zakładało przy stosowaniu obliczeń celnych „ad valorem” możliwość spadku obecnej waluty tylko do połowy wartości parytetu, co naturalnie uniemożliwiałoby eksport do Kanady krajem o niskiej walucie, zmuszając eksportera do płacenia dla wielokrotności wyższego, niż nakazywałaby realna wartość towaru.

Departament celny zawiadomił o tem komory celne w Montrealu i Winnipegu, wskazując, w jaki sposób traktować wadze polską przy obliczaniu cła. W ten sposób zostały usunięte dotychczasowe trudności, z jakimi musiał walczyć polski import do Kanady.

*** STAŁA KOMUNIKACJA MIĘDZY FINLANDJĄ I GDAŃSKIEM.** Wicekonsul polski w Helsinborgu donosi, iż dzięki jego zabiegom została tam ostatecznie uregulowana sprawa stałej komunikacji pomiędzy Finlandją a Gdańskiem; mimo to w tym szrenie nawigacyjnym będą stale kursowały dwa razy miesięcznie dwa statki, należące do Towarzystwa żeglugi John Nurminen.

Wiadomości giełdowe

Z GIEŁDY KRAKOWSKIEJ. Uspokojenie dla walut i dewiz zachodnich i korony czeskiej doznało dalszego znacznego osłabienia z powodu spadku kursu tych walut w Zurichu przy równoczesnej wyższej kursu marki niemieckiej, która też i u nas zyskała w ostatnich przekazywanych przeszło 1 punkt. Korona czeska, nastawiając stencja 23 punkty, osiągnęła 0.01. Dolar amerykański osiągnął 550 punktów, franki francuskie o 30, szwajcarskie 50, funty szter. 2500.

Na rynku akcji przemysłowych i handlowych obracano niewiele zlewień sześcioma gatunkami po kursie nieco słabszym. „Polska Nafta” i „Chodorów” w większym zainteresowaniu i zwykłowo.

Cedula kursowa giełdy krakowskiej

z dnia 13 lipca 1922

	ofiar.	zgd.
Polski Bank Przemysłowy	6000	7000
Bank Hipoteczny	7500	8500
Bank Małopolski	6500	7250
Ziemski Bank Kredytowy	8000	6500
Powsz. Bank Kredytowy	3500	4000
Ake. Bank Związkowy	6500	7000
Bank Komercyjny	4000	4500
Bank ziem dla kresów Łańcut	6000	7000
Bank Kredytowy w Warszawie	30000	32000
Bank Związkowy spółek zarobk.	21000	23000
Polsko Tow. handlowe	6250	6750
Handl. Sp. ake. „Impex”	2250	2750
Transakcja	38000	40000
„Pharmax” (mag. B. Jawornicki)	7000	8000
„Polski Glob”	2750	3250
Żegluga Polska	46000	48000
Zieloniewski	47500	47000
Transakcja	12000	13000
Warsz. Ska ake. bud. parow.	19000	20000
H. Cegielski, fabr. masz. Poznań	19750	19000
Transakcja	17000	18000
„Potęga” Tow. pol. fabr. buty zel.	25000	31000
„Trzebiński” fabr. masz. i narz. rol.	17000	18000
Zakłady amunicyjne „Polskie”	7500	8500
„Automotor” fabryka samochodów	10000	12000
Fabr. Portland-Cementu Szekawka	170000	180000
„Górka” fabryka cementu	57000	59000
Sierzanieckie zakłady górnicze	57500	59000
„Tepege” Tow. dla przedz. gór.	49000	51000
Polska Nafta	18500	19500
Transakcja	18500	19500
„Pezet” Powsz. zakłady bud.	10000	11000
Fabr. przetw. tłuszcz. w Trzebinie	29000	31000
Transakcja	20000	22000
„Krusze” zjed. fabr. przetw. wyk.	36000	38000
Fabr. i raf. cukru w Chodorowie	36500	37500
Transakcja	12000	14000
Ska ake. elektr. okr. w Sierzy		

Waluty i dewizy:	Kup.	sprz.	czeki:
Dolary St. Zjed.	52500	54500	52500
Transakcja	54000	54000	
Franki francuskie	4300	4500	4300
Franki belgijskie	4000	4200	4000
Franki szwajc.	10300	11000	10300
Fanty szter.	235000	245000	235000
Marki niemieckie	13	14	13
Transakcja	13400	13750	
Korony austr.	0.24	0.26	0.23
Transakcja	0.22	0.23	
Korony czeskie	105	115	110
Transakcja	120	105	
Korony węgier.	4.25	4.75	4.25
Transakcja	4.55	4.55	

GIEŁDA WARSZAWSKA. (13 lipca). Miljonówka trans. 1370—1425, 4 1/2% Tow. kred. ziem. z 100 rubli sprzed. 220, kupno 215, 4 1/2% Tow. kred. ziem. z 100 marek trans. 5675—57, 5675 5% Warszawa sprzed. 220, kupno 215, Przerobność 1920 r. trans. 86.

Akcje: Bank handlowy 5675—5665, bez kuponu. Bank ziemski 2650, Bank kredytowy w Warszawie 3500—3600, Bank zjed. ziem polskich 1375—1400, Warsz. Tow. fabryki cukru 46750—46000—46100, Drzewny przemysł i handel 1450—1375, Lilpop-Rau-Lewenstein 4825—4750, Ostrowskie zakłady 8025—8000, Rudzki i Ska 2800—2700, bez kuponu, Starchowiec 6400—6050, Zakład amunicyjny Poleski 815, Borkowski 1400—1375, Warsz. Tow. trans. i żegluga 1700, Polska nafta 1975—2015—1990.

Waluty. Dolary Stanów Zjed. trans. 5200—5300—5405, sprzed. 5425, kupno 5395, dolary kanadyjskie trans. 5350, marki niemieckie trans. 13.60—13.53. Czeki: Głask trans. 13.55—13.40—13.32 1/2, sprzed. 13.50, kupno 13.10, Belgia 412—415, trans. sprzed. 417, kupno 413, Berlin trans. 13.50—13.40—13.30, sprzed. 13.50, kupno 13.10, Londyn trans. 23.90—24.40—24.20, sprzed. 24.500, kupno 24.100, Nowy York trans. 5306—5325—5430, sprzed. 5450, kupno 5415, Nowy York drobne sprzed. 5430, kupno 5390, Paryż trans. 435—441—438, sprzed. 440, kupno 436, Praga trans. 131—127.50, Szwajcaria sprzed. 1050, kupno 1042, Wiedeń trans. 2850—23, sprzed. 2350.

GIEŁDA SZWAJCARSKA. (13 lipca). Berlin 125, Holandia 202.70, Nowy York 522.35, Londyn 23.19, Paryż 43.10, Mediolan 23.60, Bruksela 41.20, Kopenhaga 112.50, Sztokholm 135, Chrystiania 85.50, Madryt 51.30, Buenos Aires 183.50, Praga 11, Budapeszt 0.40, Zurych 1.55, Sofia 3.35, Warszawa 0.02 1/2, Wiedeń 0.02, austr. stempowana 0.02 3/8.

Odpowiadający redaktor: MICHAŁ KONOPINSKI

Nadesłane.

Artykuły w tym dziale nie pochodzą od Redakcji.

? B I S

8604 1 7

Dr IGNACY BETTER

Ordynuje (jak w latach ubiegłych) W KRYNICY WILLY „KRAKUS”.

Ogłoszenie licytacji.

Komitet budowy P. K. O. rozpisuje niniejszem licytację na roboty asfaltowe z terminem do 20 b. m. Blizszych wyjaśnień udziela kierownik budowy prof. dr Szyzko Bohusz codziennie od 12 do 1 po poł.

Ogłoszenie licytacji.

Komitet budowy P. K. O. rozpisuje niniejszem licytację na roboty żelazobeton, z terminem do 31 b. m. Blizszych wyjaśnień udzieli kierownik budowy prof. dr Szyzko Bohusz codziennie od 12 do 1 po poł.

WIELKA MAPA KOLEJOWA B. Połonickiego w rozmiarach 1:2.500.000 format 115/83 cm. opuszcza prasę w wykonaniu uduywyższ statennem. Na terenie Polski oznaczone są dyrekcje kolejowe. Mapa ta odpowiednia jest w biurze każdego przemysłowca i handlowca.

Dr LEON PAWLIGER

b. długoletni asystent szpitala powszechnego „Wiedoi” w Wiedniu

Kraków, ulica Dietlowska L. 91, II piętro

ordynuje od godziny 3—5 po południu.

RACJONALNE PIELĘGNOWANIE CERY

zasadza się wedle nowoczesnych metod lekarskiej kosmetyki na stosowaniu zabiegów fizycznych, tuż przed preparatami higienicznymi, odpowiadającymi danym właściwościom skóry. Wynika z tego, iż za idealne rokloną uniwersalną preparaty wywołują wielu skutok wręcz przeciwny, a nawet przedwczesny zanik troyd. Np. tłusta cera „pielęgnowana” kremami masowaną tłuszczem, myta jakimiśkolwiek mydłem i zinną wodą, pokryje się niebawem wgrami, przyszcina i bliznami (po przyszczeniu) a cała cera stanie się gąbziasta. Tłusta cera, pokrywająca, skłonna do wgr. i przyszczy, należy myć gorącą wodą i proszkiem odświeżającym „Miraculum” z przepisu dra Lustra specjalisty lekarskiej kosmetyki z Krakowa. Natomiast suchą i normalną cerę należy myć mydłem śmietankowym z przepisu dra Lustra. Piana tego mydła ma własności kremu. Do nabycia w pierwszych aptekach, hurtowniach nabyć można w Krakowie u firm: Józef Głogowski, Rynek A-B 43, Leserikiewicz Plac Szezeński 2 i Mieluszczyński, Plac Dominikański.

Wpisy na rządowo-upoważniony z prawem wydawania świadectw roczny po III-ciej klasie wydziałowej

ZENSKI KURS HANDLOWY PROF. NYCZA i czteromiesięczny od 5 września b. r. przy maie codziennie biuro Hurtowni, ulica Golebik I, 5, od godziny 9—1 i od 3—6.

Dr Łazarz Pilecki

ordynuje w chorobach skórno-wenerycznych od godziny 3 do 5 po południu

ul. Asnyka 3, II p., (przecznica Basztowej

W MARJENBADZIE DOM „HUNGARIA” DO ZNAKOMICIE PROSPERUJĄCEGO i bar dzo rentownego przedsiębiorstwa przemysłowego celem rozszerzenia tegoż potrzebny kapitał 30 miljonów marek w formie pożyczki wysokoprocentowej, ubezpieczonej na realność, wartości 300 milionów marek lub w formie spółki do przedsięwzięcia z zabezpieczeniem hipotecznym. Tylko poważni reflektanci i kapitaliści zechcą się zgłosić u p. architekta Karola Szpondrowskiego, Kraków, Wybickiego 4, parter.

Naprawa Opon automobilowych

według najnowszej zdobyczy techniki za granicą bez ryzyka.

KRAKÓW, ULICA ZWIERZYŃSKA L. 23.

Za złe naprawione opony zwraca się pieniądze.

Po konferencji w Belwederze

(relacjom od naszego korespondenta).

Warszawa, 12 lipca

DALSZY CIĄG OBRAD W BELWEDERZE.

Po przemówieniu Naczelnika państwa wyniki krótka formalna dyskusja, poczem poseł Witos w imieniu lewicy odczytał deklarację, z której wynika, że lewica nie zamierza utrudniać Naczelnikowi państwa podjętego pośrednictwa, natomiast nie widzi możliwości wchodzenia w porozumienie ze stronnictwami prawicy, zwłaszcza wobec oświadczenia prawicy, że posiada ona już gotowy gabinet.

Po odczytaniu tego oświadczenia, stronnictwa prawicy zażądały przerwy. Po wznowieniu posiedzenia ze strony prawicy postawiono lewicy następujące trzy pytania: 1) czy zgadza się na wspólne ułożenie koncepcji nowego rządu; 2) czy zgadza się na wspólne ułożenie zasad, na których się ma rząd opierać; 3) czy zgadza się na to, aby przysłuszeniu premierowi zapewnić votum zaufania przez wszystkie stronnictwa Sejmu.

Wobec postawionych pytań ze strony lewicy poproszono o krótką przerwę, celem naradzenia się nad pytaniami.

Po przerwie pos. Witos w imieniu lewicy złożył oświadczenie, że uważa omawiania warunków utworzenia rządu za bezcelowe. Zapytani, jakie postawiła prawica, wynika, iż dąży ona do utworzenia rządu koalicyjnego, natomiast Naczelnik państwa proponuje utworzenie rządu bezpartyjnego, bezstronnego i pozaparlamentarnego. Wobec tego lewica zapytuje się, czy prawica zgadza się na propozycję Naczelnika państwa?

Na pytanie to prawica odpowiedziała, że nie zgadza się ze stanowiskiem Naczelnika państwa. Wobec tej odpowiedzi przedstawiciele lewicy opuścili zebranie.

UMOWA OGÓLNA POLSKO-NIEMIECKA.

